

GLASILO HMELJARSKE
ZADRUGE z o.j. v ŽALCUŽALEC, MAREC-APRIL 1950
Leto V. Štev. 3-4

Zadružna povezava hmeljarjev

Že pred dvema letoma smo v aprilski številki našega zadružnega glasila priobčili članek pod naslovom »Hmeljarji, vstopajte v Kmetijske zadruga«. Pojasnili smo hmeljarjem, da so splošne kmetijske zadruga tista temeljna zadružna povezava vse kmetijske zadružne skupnosti, ki ne le odkupujejo kmetom pridelke in jih prekrbujejo s kmetijskimi in drugimi gospodarskimi potrebščinami, temveč so vprav te Kmetijske zadruga osnova in gibal vsega gospodarskega, političnega in kulturnega udejstvovanja na vasi.

V našem slovenskem hmeljskem okolišu je okoli 40 Kmetijskih zadrug, ki se ločijo od ostalih sličnih zadrug v državi po tem, da imajo poleg specialnih lesnih, živinorejskih, mlekarskih in drugih odsekov še poseben hmeljarski odsek, preko katerega so vsi hmeljarji povezani s Hmeljarsko zadrugo v Žalcu. Zaradi pomanjkanja vzpodbude od strani hmeljarjev pa se ti odseki še niso povsem znašli, da je ne le njihova pravica, temveč osnovna dolžnost, aktivno sodelovati pri obnovi našega hmeljarstva in z vsemi močmi delati na socialistični preobrazbi naše vasi. Pri obilici drugega dela so ponekod ti hmeljarski odseki pri KZ v teku dveh let zakrneli in iščejo hmeljarji zato kaj radi naravnost zveze s Hmeljarsko zadrugo. Na napačni poti so, moramo s povdarnostjo ugotoviti.

Hmeljarji so povezani edino po hmeljarskih odsekih KZ. Od teh dobivajo vsa sredstva za napredno hmeljarjenje, preko njih iznašajo vse svoje težnje in pobude. Vsi ti hmeljski odseki bodo dobili v teh dneh višjo povezavo v novo zasnovani Hmeljarski zvezi teh hmeljskih odsekov, v katero bo povezana tudi Hmeljarska zadruga v Žalcu kot usmerjevalec pridelave, prevzema, odkupa, predelave in prodaje hmelja. Zato se naj hmeljarji glede nabave ne obračajo naravnost na Hmeljarsko zadrugo, temveč naj se ozko povežejo s hmeljskimi odseki KZ, ki bodo naprej tolmačili težnje in potrebe svojih članov. Na hmeljskih odsekih KZ pa je sedaj, da si napravijo v svoji sredi močan kolektiv hmeljarjev, ki bodo v stalnem kontaktu z vsemi člani hmeljskega odseka. Vse pobude naj gredo od praktičnih hmeljarjev navzgor, da bodo višji forumi vedno na jasnem, kaj je treba ukreniti in kako postaviti vsa hmeljarska vprašanja od obnove pa do doseženja kar najbolj kvalitetnega pridelka. Prav tako je na teh odsekih vsa briga za pravilno izrabo obstoječih sušilnic. Enkrat za vselej moramo prekiniti z dosedanjim prakso sušenja, ko je bil mali producent, ki ni imel lastne sušilnice, povsem odvisen od večjega hmeljarja z lastno sušilnico. Mali hmeljar je temu dal premog in svojo lastno delovno pomoč, da je lahko pri njem milostno posušil svoj pridelek. Seveda pa je bil lastniku sušilnice vse leto obvezan za dajatve od bonov pa do opravljanja najrazličnejših del

v ime sušenja hmelja. Z novo ureditvijo medsebojnih hmeljarskih odnosov pa bo tudi ta nerodnost odpadla. Hmeljski odseki KZ bodo skrbeli, da bo zmogljivost sušilnic povsem izkoriščena in bo prejel lastnik za to ustrezno odškodnino. Izkoriščanja malih po velikih hmeljarjih je za vselej konec, to se morajo zavedati lastniki sušilnic. V socialističnem društvenem redu ne sme biti nobenih izkoriščevalcev več.

Pa poreče kdo: Sam sem postavil sušilnico in sam bom odločal kdo in pod kakšnimi pogoji bo pri meni sušil. Kaže, da se niso še vsi državljani priborili do osnovne točke socializma, ki je ta: Vse za skupnost ob izločitvi neupravičenih koristi posameznika. Hladna stvarnost bo tudi le-te zapoznelce poučila, kje je njihovo mesto v naši novi socialistični skupnosti.

Hmeljarska zadruga pa je in ostane osrednji usmerjevalec, odkupnik in prodajalec našega hmelja tesno povezan z Ministrstvom za zunanjo trgovino preko Komiteta za zunanjo trgovino pra Vladi LRS.

Pri obnovi je treba sedaj napeti vse sile. Od hmeljskih odsekov pri KZ pa zavisi, v koliko bo izpolnjen plan, Hmeljarska zadruga je svojo nalogo povsem izpolnila, seveda v kolikor je bilo v njeni moči ob danih okoliščinah. Glavna produkcijska sredstva: hmeljevke, umetna gnojila, premog — je plansko ne samo predvidela, temveč je skrbela tudi za oživetvorenje plana.

Hmeljarji-zadružniki, napnite vse sile, da bo plan izpolnjen v korist naše ljudske skupnosti in v ponos nas vseh kot delovnega kolektiva hmeljarstva.

Novo nepristransko priznanje našemu hmelju

Letno poročilo poizkusne postaje švicarskih pivovar narjev za poslovno leto 1498/1949, ki je pravkar izšlo, ugotavlja doslovno:

»Od 165 preiskanih vzorcev jih je bilo 68 iz Češke, 60 iz Bavarske, 10 iz Štajerske (Slovenije), ostanek pa iz ostalih delov neznanih pridelovalnih okolišev. Procent vlage je bil povprečno 9,5%. Povprečje skupnih smol je znašalo pri češkem hmelju 13,8%, pri bavarskem 18,3%, pri štajerskem pa 16,3%. Pri zadnjem (slovenskem) je zbudil pozornost njegov visoki procentualni delež na alfa kislinah in nižji delež na beta ter njihov posebno pičel delež na trdih smolah.«

Pohvale so najboljša pobuda in uteha pri premostitvi vseh na obnovo se kopičujočih težav, saj dajejo hmeljarski skupnosti novih moči in prepotrebne samozavesti.

Izpolnitev hmeljskega plana — merilo predanosti hmeljarja

Izvršitev plana v hmeljarstvu bo znaten prispevek h graditvi socializma, zato bo dala ljudska oblast vso podporo hmeljarjem, ki bodo izpolnili svoj plan. Naša ljudska oblast se zaveda velike koristi, ki jo ima naša socialistična država od hmeljske proizvodnje. Za hmelj dobimo devize, s katerimi bomo v inozemstvu nabavili sredstva za lažjo in hitrejšo graditev socializma. Naša ljudska oblast, ki je postavila povečan plan hmeljarske proizvodnje, pa se zaveda tudi, da bodo za doseg tega plana potrebni tudi napor in prizadevanje vsakega kmetovalca hmeljarja, da bo dosegel plan hmelja, ki mu je bil predpisan. Zaveda se, da so potrebne za proizvodnjo hmelja investicije in da zahteva hmelj mnogo več dela in skrbnejše nege kot ostale kulture. Zaveda se tudi, da vprav proizvodnja hmelja ne nudi danes kmetu priložnosti za špekulacijo na prostem trgu in da bo zato z izpolnjevanjem plana kmet hmeljar dokazal, da je pripravljen prispevati h graditvi socializma svoj delež.

Ker se naša ljudska oblast vseh teh dejstev dobro zaveda, bo dala tudi vse priznanje in nagrado kmetom hmeljarjem, ki bodo izpolnili hmeljarski plan, po socialističnem načelu: kdor skupnosti daje, bo od skupnosti tudi prejel po svojih zaslugah. Prav posebno bo prišlo to do izraza v letošnjem letu v zvezi s povečanim planom hmeljarstva. Ministrstva za trgovino, za državne nabve in za finance so v tem smislu že sprejela navodila za stimuliranje in spospeševanje hmeljarstva. V tem smislu bodo prejeli hmeljarji, ki bodo dosegli svoj plan, zadostno količino bonov za potrebe svojega gospodarstva in za osebne potrebe. V nasprotnem primeru

pa bodo prejeli hmeljarji, ki plana ne bodo dosegli, le toliko bonov, kolikor bo potrebno za obiranje hmelja. Poleg tega bodo hmeljarji, ki so dosegli plan, v slučaju, da so pridelali premalo živeža za lastne potrebe, prejeli žito od države, v smislu uredbe, ki je že izšla in se je že izvajala v letu 1949.

Z ukrepi ljudske oblasti so zasigurana za izvedbo hmeljarskega plana potrebna umetna gnojila in škropila ter nabava hmeljev, tako da je bojazen hmeljarjev v teh ozirih neutemeljena.

Kakor je v interesu naše države in skupnosti, da bo plan hmelja dosežen in presežen, pa je tudi v interesu vsakega poedinca-hmeljarja, da bo dosegel svoj plan. Kajti vprav plan hmelja bo v letošnjem letu za kmeta-hmeljarja merilo, s katerim ga bo ocenjevala ljudska oblast pri vseh ostalih obveznih odkupih in pri njegovem odnosu do skupnosti.

NE ODLAGAJTE SAJENJA

Malce neugodno vreme daje nekaterim oklevalcem potuho, da bi ne zasadili vseh pripravljenih njiv s hmeljem. Hmeljarji, ne dajte se ne motiti ne begati! Plan sajenja je treba do zadnje sadike izvesti, da vam na jesen ne bo žal, če ne boste deležni velikih za življenje važnih ugodnosti, ki jih predvideva uredba o stimulaciji hmeljarjev. Povrh tega pa sami veste, da je hmeljarstvo dolgoročna kmetijska panoga, v kateri velja vedno stari rek: Ena streha ni samo za en dež.

Kaj počne naša konkurenca

Trije so pridelovalci kvalitetnega ali zlahtnega hmelja: Nemčija, Češka in Slovenija. Vrstni red pomeni razsežnost hmeljišč in količino pridelka. Nemčija pridelala na 6.000 ha 35.000 mst hmelja, Češka na 8.000 ha 44.000 mst in Slovenija na 1.000 ha 9.000 mst. Res da smo še najmanjši med temi po površini in pridelku, toda v kvaliteti smo se z vztrajnim delom prerinili na prvo mesto. kar nam danes ves svet priznava. Ta okolnost pa terja od nas, da se vržemo z vso vnemo na obnovo hmeljišč, da čimprej dosežemo predvojno površino 2.500 ha, ki nam bodo redno dajali okoli 25.000 mst pridelka, naši ljudski skupnosti pa lepe milijone dolarskih deviz.

Od tekmece se največ naučimo. Zato moramo pogledati, kaj on dela in kaj ima v načrtu. »Die Brauwelt« glasilu nemških pivovarjev piše v številki od 6. aprila t. l.: »Da bi zagotovili v tekočem letu zapadnonemškimi pivovarnam dovoljne količine hmelja, je dejal zvezni minister za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo Niklas, prevdarja vlada omejitve izvoza nemškega hmelja ali morda celo zabranitev izvoza, dokler ne bodo nemške potrebe po hmelju krite. Nadalje so že sklenili, da uvozijo v svrhu regulacije cen večje množine hmelja, oziirajoč se pri tem seveda na količino nemškega pridelka. Mimo tega se bodo hmeljišča povečala za 25 % napram površini iz leta 1939. Ta ukrep pride do polne veljave šele po treh letih, ko bodo ti novi nasadi dali poln donos.«

Če pretehtamo te namere, vidimo, da bo letos pritisk nemškega hmelja na svetovnih tržiščih znatno popustil. Da bi pa ne izgubili tujih odjemalcev, nameravajo Nemci znatno povečati svoje hmeljske nasade, se pravi od predvojnih 8.000 ha preko sedanjih 6.000 na 10.000 hektarjev. To nam je dober nauk, da tudi mi nikakor ne smemo zaostajati za nemško konkurenco v obnovi naših hmeljišč. Premalega pridelovalca bi utegnili

kljub našemu dobremu glasu če že ne izriniti iz tržišč, ali vsaj postaviti v ozadje.

Čehi so skromnejši v svojih podvigih in imajo za letošnjo obnovo le 477 ha, to pa predvsem zaradi težkega problema pomanjkanja delovne sile, ki je vprav v hmeljskih okoliših naravnost obupen, ker so veliko večino hmeljarjev tvorili Nemci, ki so jih Čehi izselili. V zvezi s tem je tudi padanje hektarskega donosa in kakovosti blaga. Okupator je Češki znižal površino hmeljišč od 11.000 predvojnih na 8.000 ha v letu 1945. Kljub vsem težavam pa so že doslej nele obnovili stare nasade in že na novo nasadili nad 1.000 ha. Če upoštevamo še letošnjo obnovo, bodo prav kmalu dosegli predvojno stanje.

Iz vsega tega se poučimo, da naša obnova ni nič ne navadnega ali nasilnega, temveč gre vstret z razvojem drugih pridelovalnih okolišev kvalitetnega blaga. Ves povdarek leži danes v kvaliteti, ki nele določa sedanjo ceno, temveč je zanesljiv porok za donosne cene tudi v bodoče. To mora vedeti vsak hmeljar, ko pristopa k letošnji obnovi hmeljišč. Z vestno izpopolnitvijo planske obnovitvene naloge gradi sebi in vsej ljudski skupnosti boljšo bodočnost. Nikogar naj ne bo med nami, ki bi poizkušal omalovaževati ali celo ovirati plan hmeljske obnove.

Vse hmeljarje opozarjamo, da prijavijo v teku 2 dni vsako poškodbo hmeljske rastline po toči Hmeljni komisiji v Žalcu. Kdor ne bo za časa rasti prijavil poškodbe, se ne bo mogel ob prevzemu okoriščati z ugodnostmi iz sklada za točo.

Proda se kompletno ogrodje za 4 m² hmeljsko sušilnico sistema »Linhart«. — Naslov se poizve v Hmeljarski zadrugi v Žalcu.

Kako je z obnovo hmeljišč

Veliko pretežni del plana rigolanja za nove nasade so prav pohvalno izvedle traktorske brigade delno že v jeseni, delno pa v mesecu marcu. Mnogo so preorali in še orjejo hmeljarji s konjskimi upregami, tako da bo dovolj zemlje pripravljeno za prvoletne nasade.

Rastlina je v splošnem dobro prezimila in bo dovolj dobrih sadik na razpolago. Hmeljarski odseki pri KZ imajo dolžnost, da tako v svojem okolišu skrbijo zato, da bo vsak hmeljar dobil potrebno količino sadik odnosno stopijo v stik z drugimi Hmeljarskimi odseki v svrhu izravnavanja kritja potrebe po sadikah. Nihče naj se ne izgovarja, češ, nisem imel sadik, ko ve, da se mora obračati v vseh hmeljarskih zadevah na hmeljarski odsek pri svoji Kmetijski zadrugi.

Sadite le zdrave in krepke sadike. Kakršna je sadika, takšen bo nasad in z njim pridelek, ve vsak hmeljar. Glejte, da ne boste sadili sadik narobe, ker s tem zavirate rastline v razvoju. Splošno priporočamo saditi sadike poševno proti opori (preklji), da sen sadike na večji površini okoreninijo. Sicer pa velja pravilo: Kakor boš hmelju postlal, tak pridelek ti bo dal. S svežim hlevskim gnojem gnojiti prvoletnika pa ni iz zdravstvenih razlogov priporočljivo.

Da se bolje okoreninijo sadike se lahko namakajo v razredčeni seči brejih krav. En liter seči se razredči v 10 litrih vode. Tudi nekaj fitodina ima zadruga na razpolago. Eden gram zadošča za en liter vode. V obeh primerih se namakajo sadike najmanj dve uri.

Ne pozabite shraniti nekaj sadik za posajanje. Čim začnejo sadike poganjati iz zemlje je zadnji čas za posajanje.

Pa še eno upoštevajte: Ne sadite med prvoletnike preveč medkultur zlasti ne v isto vrsto med hmelj. Krompir ne spada v prvoletnik zaradi nevarnosti objede po rovkah in obolenja za velostjo.

CENA HME LJSKIH SADIK JE

1.50 din za komad pri hmeljarju,

2.— din pa zaobaljeno in postavljeno na dom kupca.

Prodajam kompletno ogrodje za manjšo hmeljsko sušilnico sistema Lorber. Naslov dobite pri Hmeljarski zadrugi v Žalcu.

Zakonske mere za obnovo hmeljarstva

Uradni list LRS št. 11 od 28. marca 1950 prinaša naslednjo uredbo, ki pomeni važen korak v planski obnovi našega hmeljarstva.

Da se zagotovi pridelovanje hmelja, kakor to določa petletni plan, izdaja vlada Ljudske Republike Slovenije na podlagi točke c) 30. člena zakona o petletnem planu za razvoj narodnega gospodarstva Ljudske Republike Slovenije in po predlogu ministra za kmetijstvo LRS

UREDBO

o pooblastitvi za izdajanje predpisov zaradi obnove hmeljnikov

1. člen

Minister za kmetijstvo je pooblaščen, da izdaja predpise o obvezni obnovi hmeljnikov v okrajih Celje-okolica, Dravograd (Slovenj Gradec) in Šoštanj ter delno v okrajih Maribor-okolica in Poljčane.

2. člen

Minister za kmetijstvo je pooblaščen, da v zvezi z obnovo hmeljnikov izda predpise o obvezni prodaji hmeljskih sadik in o preskrbi pridelovalcev hmelja s hmeljevskami.

3. člen

Minister za državne nabave je pooblaščen, da v skladu z zveznimi predpisi izda v sporazumu z ministrom za kmetijstvo potrebne predpise o znižanju obvezne oddaje poljskih pridelkov tistim pridelovalcem hmelja, ki imajo svojo orno zemljo pretežno pod hmeljem.

4. člen

Minister za trgovino in preskrbo je pooblaščen, da v sporazumu z ministrom za kmetijstvo in z ministrom za državne nabave v skladu z zveznimi predpisi izda predpise o preskrbi z žitom in krmo tistih pridelovalcev hmelja, ki žita in krme sami ne pridelajo dosti za lastne potrebe in da zagotovi v ta namen potrebne fonde žita in krme.

5. člen

Ta uredba velja od dneva objave v Uradnem listu LRS.

Apneni amonijski soliter in apneni dušik

V zadnjih tednih so prejele Kmetijske zadruge za hmeljarje tudi večje množine apnenega amonijskega solitra. Amonijski soliter je za nas novo gnojilo in so zato nekateri v zadrugi, kako naj ga uporabljajo.

Apneni amonijski soliter združuje lastnosti apnenega solitra in gnojil, ki vsebujejo amonijak. Po zunanosti je zrnata sol, zelenorjave barve. Vsebuje skupno 20,5% čistega dušika. Polovica dušika je v obliki solitra, polovica pa v obliki amonijaka. Medtem ko je apneni soliter snežno bele barve in drobno zrnat, je apneni amonijski soliter zelenkaste barve in ima debelejša zrna. Poleg dušika vsebuje apneni soliter še 33% apna. V razsutem stanju postane kmalu moker, ker privlači vlago iz zraka. Gnojilo iz odprte vreče je takoj porabno.

Kako deluje prvi solitrski in kako drugi amonijski sestavni del tega gnojila? Dušik v obliki solitra deluje hitro. Rastline ga sprejmejo vase v isti obliki, v kateri pride v zemljo. Zemlja ga ne zadržuje, zato ga moramo uporabiti večkrat v manjših količinah, da ga dež ne spere. Potresamo ga rastlinam, ki so že v rasti. Soliter potresamo v suhem vremenu v času, ko pričakujemo dežja.

Dušik v amonijski obliki deluje počasi in enakomerno v daljšem razdobju. Rastline ga v rahlih zračnih zemljah

predelajo v solitrno obliko, delno ga pa vsrkajo kar v obliki amonijaka. V zračnih, vlažnih, toplih zemljah z zadostno zalogo apna bakterije živahno delujejo in v takih zemljah tudi amonijski dušik odlično deluje. Amonijski dušik ne dela skorjaste zemlje kot soliter in tudi nevarnosti ni, da bi ga dež spral v globlje sloje.

To doslej neobičajno umetno gnojilo apneni amonijski soliter je torej kombinacija obeh navedenih gnojil in ima torej mnogo dobrih in tudi nekaj slabih lastnosti solitrskega in amonijskega gnojila. V inozemstvu je to kombinirano gnojilo zelo čislano kot najboljšo umetno dušičnato gnojilo.

Na apneni dušik so naši hmeljarji že vajeni in vedo, kako z njim ravnati. Letos so ga dobili večinoma šele na pomlad, dočim so bili sicer vajeni, da ga trosijo pozimi. Najbolj priporočljivo je, da ga zmešajo s suho prstjo (da se ne praši in ne škoduje zdravju) in ga kar povprek potrosijo po 100 kg apnenega dušika na 1000 sadik. Sme se mešati s kalijevo soljo, nikoli pa ne s superfosfatom. Bridke izkušnje so hmeljarje izmodrile, da apnenega dušika ne trosijo že poganjajoči rastlini.

Opozarjamo vse hmeljarje, da dajo apneni dušik takoj v hmeljišča, z apnenim amonijskim solitrom pa naj počakajo, da ga bodo trosili ob obsipanju, ko ni več nevarnosti za izpiranje dragocenega solitra.

Hmeljske trte za izdelovanje papirja

Hmeljske trte se smatrajo me drugimi poljedelskimi surovinami kot možen nadomestek za papirnato maso v zadnjem pomanjkanju tega materiala. Hmeljska površina znaša 12.000 do 16.000 ha na zapadu v 4 pokrajinah namreč: Sacramento Valley, obalnih predelih Kalifornije, Willamette Valley Oregonu in Yakima Valley v Washingtonu.

Povprečni donos trte znaša 1,4 tone na 1 ha. To da približno 26.000 ton letno s teh hmeljskih površin. Vzemimo, da 30 % tega ostane na polju in znaša skupna produkcija, ki bi se lahko uporabljala za industrijske namene, približno 18.000 ton v suhem stanju.

Ta gmota vlaknatega surovega materiala pa je nepomembna s stališča postavljanja papirne industrije iz hmeljske trte. Čeprav je hmeljska trta koncentrirana v zadostni količini na sorazmerno mali površini, in bi lahko zagotovila njeno uporabo, če bi bilo primerno, in če bi bila v pametni razdalji od papirne tovarne. Na predlog USA-združenja hmeljskih producentov so bili napravljeni že predhodni poizkusi s temi trtami. Objavljamo poročilo o tem poizkusu:

Hmeljske trte pridelka 1946 so bile pripravljene in na zraku posušene. Bile so 1,80 do 2,13 m dolge in 0,80 do 2,5 cm v premeru in precej čiste. Stebla so bila spletena skupaj v parih, in so vsebovala približno 95 % stebel, 3 % prepletkov, 2 % odlomkov in blata. Vozli so bili v razdalji 25–30 cm. Križni prerez je okrogel z osrednjimi razpoklinami. Tesno ob njih leži plast stržena, nato pa plast lesnega tkiva. Leseni del stebel je zunaj pokrit z razmeroma tanko plastjo ličja. Približna debelina plasti je sledeča: stržen 1–1,5 mm, lesno tkivo 1,5–2 mm, ličje 0,1–0,2 mm.

Hmeljsko trto razsekajo v približno 5 cm dolge konce in kuhajo z nevtralnimi soda sulfatom in precedijo skozi laboratorijsko sito. Tekočina iz tega sita se nato še da preko žične mreže in se tako odstrani velik del fine mase, ki se istočasno zgosti.

Kemična analiza hmeljske trte uvršča ta material v vrsto s slamo soje, bombaža, lanu in sličnih lesenih ostankov s sorazmerno visoko vsebino ligninov in nizko količino pentosana. Vsebovanje celuloze v hmeljski trti je znatno manjše kakor pa v ostalih navedenih lesnih vrstah. Če primerjamo hmeljsko trto s pšenično slamo, ima trta več ekstraktnega materiala in lignina, toda znatno manj celuloze in pentosana. To znači, da bi hmeljska trta zahtevala več kemikalij za testo in bi tudi dala nižjo količino testa. Masa iz hmeljske trte je znatno manjša kot masa iz pšenične slame, čeprav zahteva 2 do 5 krat več kemičnega kuhanja. Razmerna grobost hmeljske trte je tudi dokazana z visoko vsebino lignina in potrebo beljenja da se doseže belina 70 (Hunter reflectometer).

Značilnost jakosti mase iz hmeljske trte je veliko manjša kot one iz pšenične slame. Jakost te mase se da skoraj primerjati surovi visokodonosni slamnati masi (70–75 %), ki se uporablja za izdelovanje valovite lepenke. Čeprav ti eksperimenti kažejo samo 3 poizkuse na hmeljski trti, ta rezultat jasno kaže, da ni pripravna za izdelovanje fine mase za specialne vrste papirja. Tudi je ekonomsko neprimerna za izdelovanje valovitega papirja zaradi nizke količine papirne mase in potrebe kemikalij. Kot drugi lesni poljedelski ostanki kot stebela soje, lanu, lahko tudi testo iz hmeljske trte služi kot uporaba za polnilni material za valoviti papir in razne vrste kartona, kadar bi bilo pomanjkanje bolj prikladnih surovin.

Obrezovanje hmelja

Vsak hmeljar dobro ve, da je od rezi v največji meri odvisna tako množina pridelka kakor zlasti njegova kakovost. Zato pristopi hmeljar z vsem spoštovanjem in poklekne k sadežu, da točno presodi, kako ga bo obrezal. Za to delo je treba dolgoletnih izkušenj in se mora mlad hmeljar učiti te umetnosti pri starejših praktikih. Zato vemo, da se še s tako gostobesednim poukom ne da izčrpno obdelati te snovi. Samo nekaj najvažnejših napotil naj zato damo našim zadržnikom.

Kar se tiče časa rezi, je pač danes za normalna leta po soglasnih izkušnjah najprimernejši čas med 10. in 20. aprilom. Prezgodnja rez da v vroči in suhi pomladi redke in grobe kobule, pozna pa lahko in slabo blago, ki je v vlažnih poletjih silno podvržena peronospori. Še eno se je obneslo: na lažjih tleh zgodnja, na težjih pozna rez. Hmeljev nož mora biti vedno dovolj oster, da rastlina lažje preboli to operacijo.

Prvo delo je, da se izrežejo vsa trhla, gnila in ranjena mesta v živo do zdravega lesa. Nato se je treba po presoji rastline odločiti, kako bomo obrezali. V glavnem razločujemo tri rezi:

a) rez na balin, ki ga uporabljamo pri prav zdravih ter krepkih koreninah in pa pri takšnih, ki so prišle že preveč na vrh. Pri tem načinu rezi se porežejo vse trte docela ob glavi, tik pod spodnjim kolobarjem očes;

b) običajna rez je priporočljiva pri šibkejših rastlinah in pa zlasti pri tistih, ki so še globoko v zemlji. Pri tem načinu rezi odrežemo dve trti nad drugim ali celo njim kolobarjem očes, vse ostale pa prav pri glavi pod spodnjimi očesi,

c) visoka rez je potrebna pri slabotnih koreninah, ki so že pregloboko v zemlji, in pa pri prvič obrezanih. Pri tem načinu rezi odrežemo dve trti na ddrugim ali celo nad tretjim kolobarjem očes, vse ostale pa tik pri glavi. Tako mladimo stare nasade, kar bo iz leta v leto pri nas najvažnejši postopek vse dotlej, dokler ne bomo povsem obnovili naših nasadov. Tako režemo tudi prvoletnike.

Odrežane trte čimprej poberejo in najboljše kompostiramo na posebnem kupu, ker nam takšen kompost da najboljši priboljšek vprav za hmelj, iz katerega je napravljen, škodljivci pa v teku let poginejo. Glavno pravilo torej tudi pri hmeljski rezi je: krepke rastline rezati na kratko, slabe na dolgo.

Prijavljajte nasade hmeljski komisiji

Hmeljna komisija za Slovenijo je že dostavila po Kmetijskih zadrugah vsem hmeljarjem popisne pole za hmelj, ki jih naj hmeljarji po isti poti (preko Kmetijskih zadrug) pravilno izpolnjene vrnejo do 10. maja t. l. Kdor ne bo vrnil prijavnice ne bo prejel premoga za sušenje hmelja.

Pri izpolnjevanju prijavnice je zlasti paziti:

1. Stari hmelji se vnesejo vsi pod rubriko: Stari nasadi, letos zasajeni pa pod rubriko: Novi nasadi. Že letos dela težavo, da so lani nekateri hmeljarji vse nasade vključno lani na novo zasajenih vpisali pod: Stare nasade in jim letos niso bile dodeljene hmeljevke za drugoletnike. Za naprej bo še važnejše, ker bo toliko več novih nasadov.

2. Vsak hmeljar naj navede točno katere Kmetijske zadruge član je, ker se bo odslej vodilo članstvo le po Kmetijskih zadrugah.

Mimo tega mora vsak hmeljar, ki je sam z vprežno živino zrigolal hmeljišče to javiti svojemu KLO-ju.